

Spiritalis sententiae per alphabeticum dispositae

1' Αρχή σωτηρίας ἡ ἑαυτοῦ κατάγνωσις. 2 Βέλτιον λίθον εἰκῆ βαλεῖν ἢ λόγον. 3 Γίνου τοῖς πᾶσιν ὡς σὺ θέλεις τοὺς πάντας. 4 Δικαιοσύνην μᾶλλον ἐργῶ ἢ λόγῳ ἀσκεῖ. 5 Εὐσεβῆς οὐχ ὁ πολλοὺς ἐλεῶν, ἀλλ' ὁ μηδένα ἀδικῶν. 6 Ζῆν ἄμεινον ἐπὶ στιβάδος κατακείμενον καὶ θαρρεῖν ἢ ταράττεσθαι χρυσῆν ἔχοντα κλίνην. 7 Ἡδὺς ἐκεῖνος φίλων ὁ τὴν ψυχὴν διατρέφων. 8 Θεὸν ἔργοις μὲν σέβου, λόγῳ δὲ ὕμνει, ἐννοία δὲ τίμα. 9 Ἱερέα φρόνησις καὶ βίος καὶ εὐγένεια ποιεῖ. 10 Κάκιστόν ἐστι πάθει δουλεύειν αἰσχροῖς. 11 Λόγῳ μὲν τὴν ἀρετὴν δίδασκε, ἔργῳ δὲ αὐτὴν κήρυσσε. 12 Μὴ τὸ ἔχειν ἀρετὴν καλὸν εἶναι νόμιζε, ἀλλὰ τὸ ὡς δεῖ. 13 Νόμον τιμῶν κατὰ νόμον ζήσεις. 14 Ξένος ἐκεῖνος, οὗ ξένα τὰ τοῦ κόσμου. 15 Ὁ φθονῶν ἑαυτὸν ζημιοῖ· ὁ γὰρ κατ' ἄλλου κακῶς φθηγόμενος φθάνει πάσχων ὑφ' ἑαυτοῦ κακῶς. 16 Πλούσιον μῆτε κολάκευε μῆτε παρόξυνε. 17 Ῥώννουσι μὲν οἶνος τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν λόγος θεοῦ. 18 Σιτίοις χρῶ οὐ τοῖς ἡδέσι, ἀλλὰ τοῖς ὠφελίμοις. 19 Τοῖς οὐλοῦσι πειρώμενος ἀρέσκειν τῶν οὐλοῦντων ὅμοιος. 20 Ὑπὲρ πάντα καταχρῶ τῷ σώματι. 21 Φιλόπονος ἐκεῖνος, ᾧ χρόνος περισσεύει. 22 Χριστιανοῦ ἀνδρὸς μὴ τὸ σχῆμα ἀποδέχου, ἀλλὰ τὸ τῆς ψυχῆς φρόνημα. 23 Ψέγειν τὸν ἀνεπίληπτον εἰς θεὸν ἁμαρτία. 24 Ὡτων καὶ γλώσσης μέγας ὁ κίνδυνος.

Aliae sententiae

25 Ἀτοπὸν ἐστὶν τὸ διώκοντα τὰς τιμὰς φεύγειν τοὺς πόρους, δι' ὧν αἱ τιμαί. 26 Βούλει γινῶναι θεόν, προλαβὼν γινῶθι σεαυτὸν. 27 Γνήσιος φίλων ὁ τὰς περιστάσεις κοινούμενος. 28 Δεινὸν ἐστὶ μέγα φρονεῖν μικρὰ πράττοντα. 29 Ἐν παντὶ τὸ οἶσθαι εἰς τὸ εἰδέναι ἐμποδίζει. 30 Ζωῆς ἀλόγου δαίμων ἡγεμών. 31 Ἡ τῆς ψυχῆς εὐγένεια ἐκ τῆς εὐτονίας ἀναφαίνεται. 32 Θεοσεβῆς ἐκεῖνος ὁ μὴ κατ' ἑαυτοῦ φθηγόμενος. 33 Ἱερὸν θεοῦ ἀνθρώπος ἀνεπίληπτος. 34 Κάκιστον κτῆμα βίος ἀδόκιμος. 35 Λάλει ἅ δεῖ καὶ ὅτε δεῖ καὶ οὐκ ἀκούσεις ἅ μὴ δεῖ. 36 Μέγιστον κτῆμα φίλος ἀδιάπτωτος. 37 Νόσημα ψυχῆς γνώμη φιλόδοξος. 38 Ξένος καὶ πένης θεοῦ κολλούριον– 39 Ὁ δεχόμενος αὐτὸν ταχέως ἀναβλέψει. 40 Πάντας μὲν εὐεργετεῖν καλόν, μᾶλλον δὲ τοὺς μὴ δυναμένους ἀμείβεσθαι. 41 Ῥήτωρ ἐν δικαιοσύνητι ποτήριον ψυχροῦ ὕδατος. 42 Σωφροσύνη καὶ πραύτης ψυχῆς Χερουβίμ. 43 Τὸ ἐντιμον ἐν γῆρᾳ εἶναι ἀπόδειξις τοῦ φιλόπονον πρὸ γῆρως γεγονέναι· τὸ σπουδαῖον ἐν νέῳ ἐχέγγυον τοῦ ἐντιμον ἐν γῆρᾳ εἶσθαι. 44 Ὑπερῶν ψυχῆς θεωρία ἀληθῆς. 45 Φιλῶν ἅ μὴ δεῖ οὐ φιλήσεις ἅ δεῖ. 46 Χρυσὸν κίβδηλον ἄμεινον ἢ φίλον κεκτησθαι. 47 Ψυχὴ καθαρὰ μετὰ θεὸν θεός. 48 Ὡ ἀπὸ τῆς φιλαυτίας τῆς πάντα μισούσης.

Aliae sententiae

49 Αρχὴ ἀγάπης ὑπόληψις δόξης. 50 Καλὸν πλουτεῖν ἐν πραύτητι καὶ ἀγάπῃ. 51 Λικμήτωρ ἀρετῆς λογισμὸς ὑπερήφανος. 52 Λεῖα ὁδὸς ὑπὸ ἐλεημοσύνης γίνεται. 53 Ἄδικος δικαστὴς μεμολυσμένη συνείδησις. 54 Δεινὸν ἐστὶ πάθει δουλεύειν σαρκός. 55 Εἰ θέλεις ἀλυπος εἶναι, θεῷ ἀρέσκειν σπουδαζε. 56 Ὁ καλῶς φροντίζων ἑαυτοῦ φροντίζεται ὑπὸ θεοῦ. 57 Σώφρων καρδία λιμὴν θεωρημάτων. 58 Ὅταν θέλης σεαυτὸν γινῶναι τίς εἶ, μὴ συγκρίνης τίς ἦς, ἀλλὰ τί γεγονός ἐξ ἀρχῆς. 59 Λάκκος ἀνυδρὸς φιλόδοξος ψυχὴ. 60 Ὑπερήφανος ψυχὴ πανδοχεῖον ληστῶν, μισεῖ δὲ ἧχον γνώσεως. 61 Ἀληθοῦς ἀνδρὸς πλάνη κακὴ τὸ μὴ εἰδέναι τὰς Γραφάς. 62 Εἰ

φοβῆ τὸν θεόν, ἐκ τῶν δακρύων γνῶθι. 63 Ἄρρηκτον ὄπλον ταπεινοφροσύνη ψυχῆς.
64 Δένδρον παραδείσου φιλάρετος ἀνὴρ. 65 Ἰησοῦς Χριστὸς ξύλον ἐστὶ ζωῆς. χρῶ
αὐτῷ ὡς δεῖ καὶ οὐ μὴ ἀποθάνῃς εἰς τὸν αἰῶνα. 66 Εὐεργέτει τοὺς οντως πτωχοὺς
καὶ βρώσῃ Χριστόν. 67 Ῥώμη ἀληθῆς τὸ τοῦ Χριστοῦ σῶμα ἐσθίειν. 68 Εἰ φιλεῖς τὸν
Χριστόν, τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρεῖν οὐκ ἐπιλήσῃ· ἐκεῖθεν γὰρ ἀναφαίνεται εὐεργέτης
μετὰ θεόν. 69 Ὁ κατὰ θεὸν φίλος ῥέει γάλα καὶ μέλι τοῖς ἀληθέσι λόγοις, ῥάθυμος δὲ
ψυχὴ τοιοῦτον οὐχ ἔξει φίλον. 70 Ὁμὸς δεσπότης φιλήδονος λογισμὸς. 71 Σιγᾶν τὴν
ἀλήθειαν χρυσόν ἐστι θάπτειν. 72 Ὁ φοβούμενος τὸν θεὸν κατὰ θεὸν πάντα ποιεῖ.